

Cuvânt pastoral la praznicul Nașterii Domnului, 2019



Iisus Hristos – Iubirea întrupată

† *C i p r i a n*

prin harul lui Dumnezeu

Arhiepiscop al Buzăului și Vrancei

Cinstitului nostru cler, cinului monahal

și dreptcredincioșilor creștini din Eparhia noastră,

har și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, părintească binecuvântare!

Preacuvioși și Preacucernici Părinți,

Iubiți frați și surori în Domnul,

Nașterea unui prunc a constituit dintotdeauna prilej de bucurie pentru orice familie omenească, indiferent de apartenența etnică, de credința, cultura și starea socială ale acesteia. Cu atât mai mult, pentru o familie de creștini, întemeiată pe valorile credinței în Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, Care a binecuvântat unirea firească dintre bărbat și femeie, la Nunta din Cana Galileii (cf. Ioan 2, 1-11), și a prețuit copiii, afirmând că „*Împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia*” (cf. Luca 18, 16), adică a celor nevinovați și curați cu inima. Iar „*bucuria că s-a născut om în lume*” (cf. Ioan 16, 21), trăită cu intensitate de mamă, dar și de ceilalți membri ai familiei, este actualizată, an de an, pe parcursul așa-numitei zile aniversare, când sărbătoritul este înconjurat cu afecțiune de părinți, frați, surori, rude și prieteni, care-i urează zile îndelungate și-i oferă daruri potrivite vârstei sale. Însă o astfel de bucurie, proprie oricărei familii de pe pământ – fie și una regală sau împărătească – nu depășește, totuși, hotarele unei comunități umane, mai mici sau mai mari.

Singura naștere sărbătorită la scară planetară, de miliarde de oameni, însemnați cu *Numele mai presus de orice nume* (cf. Filipeni 2, 9) al Sărbătoritului, este Nașterea Domnului Iisus Hristos, evenimentul cel mai important din istoria umanității, petrecut în urmă cu 2019 ani, în Betleemul Iudeii din Orientul Apropiat. N-a fost vorba, atunci, de venirea pe lume a vreunui prinț pământesc, ci de nașterea după trup a Împăratului cerurilor Însuși, adică a *Fiului lui Dumnezeu Cel Unul-Născut* (cf.

Ioan 3, 16), *mai înainte de toți vecii, din Tată fără de mamă, iar în timp, născut din mamă fără de tată*¹, prin lucrarea Sfântului Duh, cea de-a treia Persoană a Sfintei Treimi. În momentul în care Sfânta Fecioară Maria a rostit, în duh de smerenie și ascultare, faimoasele cuvinte: „*Fie mie după cuvântul tău!*” (Luca 1, 38), puterea Celui Preaînalt a umbrit neprihănitul ei pântec, făcându-l să zămislească, în chip mai presus de fire, pe Dumnezeu-Omul, adică pe Iisus Hristos, *Mântuitorul lumii* (cf. I Ioan 4, 14). Atunci s-a descoperit *taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută* (cf. Romani 16, 25; Coloseni 1, 26), petrecându-se *singurul lucru nou sub soare* (Sfântul Ioan Damaschin), și anume întruparea sau înomenirea Logosului sau Cuvântului lui Dumnezeu (cf. Ioan 1, 14), actul suprem al chenozei sau deșertării lui Dumnezeu de strălucirea slavei Sale dumnezeiești (cf. Filipeni 2, 7-8), care ne descoperă smerenia profundă și iubirea infinită a Creatorului față de zidirea mâinilor Sale, omul.

Grație atributelor Sale divine, Dumnezeu Cel veșnic viu și atotputernic a știut mai dinainte că omul pe care dorea să-l creeze din pământul încă necreat, bucurându-se de libertate, va opta, la un moment dat – desigur, și cu „contribuția” vicleanului diavol – pentru o viețuire în afara comuniunii dumnezeiești, ceea ce echivala cu moartea sa spirituală. Cu toate acestea, Dumnezeu-Tatăl n-a renunțat nici o clipă la planul Său veșnic de a crea lumea văzută și pe regele acesteia, omul, pentru că, tot în veșnicie, hotărâse întruparea Fiului Său în creație; *toate urmau să se facă prin El și pentru El* (cf. Coloseni 1, 16), iar aceasta se datora faptului că, dintre cele trei Persoane ale Sfintei Treimi, doar Fiul avea menirea de a îndumnezei firea omenească, prin unirea acesteia cu firea Sa dumnezeiască, într-o singură Persoană divino-umană. Chiar și în condițiile în care protopărinții Adam și Eva nu ar fi căzut în păcatul neascultării, ci ar fi înaintat duhovnicește spre asemănarea cu Dumnezeu, Fiul S-ar fi întrupat oricum, fiindcă desăvârșirea sau îndumnezeirea omului era misiunea Sa expresă, din veci hotărâtă în *Sfatul Preasfintei Treimi* (cf. Efeseni 3, 11), iar aceasta se explică prin faptul că, în ființa omului creat după chipul lui Dumnezeu (cf. Facerea 1, 27), fusese imprimat chiar chipul Fiului întrupat (cf. II Corinteni 4, 4; Coloseni 1, 15), adevăr subliniat de Sfântul Irineu al Lyonului, care spune: „*Hristos cel istoric a fost prototipul pe care l-a avut în minte Dumnezeu, când a creat pe primul om. Hristos era omul deplin și desăvârșit, Care avea să se arate pe pământ [...]. Prin urmare, Adam a fost creat după modelul Cuvântului, Care avea să asume, în timp, ca Hristos, firea omenească și să se arate om desăvârșit pe pământ*”².

Dreptslăvitori creștini,

Motivul sau mobilul creației văzute și nevăzute și, implicit, al întrupării Fiului lui Dumnezeu pe pământ a fost iubirea Preasfintei Treimi, iubire care este rațiunea de a fi a lui Dumnezeu Cel unic în ființă și întreit în ipostasuri. Și, „*pentru că Dumnezeu este iubire*” (I Ioan 4, 8), tot ceea ce a creat El

¹ Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, traducere din limba greacă veche, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 207.

² P. Nellas, *Ἡ δικαιοσύνη τοῦ ἀνθρώπου ἐν Χριστῷ*, p. 69, apud Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, tom 2, ediția a V-a, colecția *Opere complete*, vol. 11, Editura Basilica, București, 2018, p. 21.

este rodul iubirii dintre cele trei Persoane dumnezeiești, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, iar această iubire s-a manifestat în multe feluri de-a lungul existenței umane. Astfel, din iubire a adus Dumnezeu dintru neființă la ființă întreaga zidire, cu singură voia Sa și prin Cuvântul Său. Din iubire l-a făcut pe om după chipul Său, conferindu-i acestuia calitatea de „*partener de dialog al lui Dumnezeu*. [...] *Iar iubirea lui Dumnezeu nu poate uita pe cel care a intrat o dată în dialog cu El*”³. Din iubire, atunci când omul a căzut și a pierdut raiul cel dintâi, Ziditorul i-a dat nădejdea unui Răscumpărător, întărită prin *făgăduință dumnezeiască* (cf. Facerea 3, 15); apoi i-a purtat de grijă, ca să nu se piardă cu totul, de la *tunicile din piele cu care i-a îmbrăcat pe Adam și Eva* (cf. Facerea 3, 21), până la salvarea lui Noe și a familiei sale din mijlocul unui neam desfrânat și păcătos, sortit pieirii (cf. Facerea 7, 1). Din iubire i-a chemat Dumnezeu pe patriarhii cei din vechime și a ridicat din ei un popor ales, pe care l-a îngrădit cu *legământ săpat pe lespezi de piatră* (cf. II Corinteni 3, 7), în *sunet de trâmbiță și fumegare de munte* (cf. Ieșirea 19, 16). Secole de-a rândul, nenumărați oameni cu inimă curată și cu frică de Dumnezeu, judecători, regi, preoți și prooroci, răspunzând chemării divine de a lumina și călăuzi poporul ales spre momentul sfânt al venirii lui *Mesia cel mult dorit*, s-au străduit să mențină aprinsă, în conștiința oamenilor, flacăra credinței și nădejzii în pronia divină, știind că *Dumnezeu este nemincinos în făgăduințele Sale*. Și, tot din iubire, a vegheat Dumnezeu la creșterea acelei preafrumoase mlădițe din neam împărătesc și preoțesc, Preacurata Fecioară Maria, cea care a știut să răspundă cu „Fie” la chemarea iubirii dumnezeiești. Iar așteptarea *fiilor făgăduinței* (cf. Galateni 4, 28) a fost spre mângâierea și bucuria tuturor, căci, la „*plinirea vremii*” (Galateni 4, 4), în *cetatea lui David, li S-a născut Mântuitor* (cf. Luca 2, 11) și, astfel, întreg neamul omenesc a putut vedea Iubirea Însăși întrupată, pe Domnul nostru Iisus Hristos, a Cărui Naștere o prăznuim cu strălucire, astăzi.

Întrupându-Se, deci, Fiul lui Dumnezeu și petrecând printre oameni, odată cu împărtășirea *cuvintelor vieții celei veșnice* (cf. Ioan 6, 68), a răspândit pretutindeni, în jurul Său, *iubirea Sa veșnică cu care ne-a iubit* (cf. Ieremia 31, 3). Din iubire și compasiune față de poporul Său, a vindecat leproși, orbi, surzi, slăbănogi, șchiopi și pe atâția alți neputincioși, restaurându-le sănătatea trupească și sufletească. Din iubire, a izgonit, prin puterea cuvântului Său, duhurile răutății care-i chinuiau pe urmașii vechiului Adam. Din iubire, i-a înviat pe fiul văduvei din Nain, pe fiica lui Iair și pe prietenul Său, Lazăr, arătând că El este *Domnul vieții și Învierea tuturor oamenilor* (cf. Ioan 11, 25). Și, tot din iubire, a căutat să-i adune pe toți la Sine, *asa cum adună cloșca puii săi sub aripi* (cf. Matei 23, 37), fără a le suprima voința, chiar și atunci când aceasta îi mâna pe unii oameni să răspundă cu ură iubirii Sale jertfelnice. Apoi, din *iubirea până la sfârșit pentru ai Săi, cei din lume* (cf. Ioan 13, 1), S-a lăsat prins, judecat, calomniat și osândit la moarte. El, Împărțitorul dreptății și Dreptatea Însăși, de bunăvoie, S-a lăsat răstignit pe cruce, *fiind numărat cu cei făcători de rele* (cf. Isaia 53, 12). Din iubire, Dătătorul de viață S-a lăsat omorât cu Trupul și pus în mormânt, în timp ce sufletul Său omenesc, unit cu dumnezeirea, a coborât în întunericul iadului, pentru a le dărui și celor din veac adormiți, cu nădejdea vederii lui Mesia, raza luminii și iubirii Sale dumnezeiești. Și, înviind din mormânt ca un Atotputernic, timp de patruzeci de zile, S-a arătat cu Trupul Său transfigurat

³ Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, colecția *Opere complete*, vol. 5, Editura Basilica, București, 2013, pp. 38-39.

femeilor mironosițe și ucenicilor temători, insuflându-le curaj și trimițându-i să propovăduiască *Evangelhia Împărăției la toată făptura* (cf. Marcu 16, 15), după care *S-a înălțat la ceruri și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu-Tatăl* (cf. Marcu 16, 19; I Timotei 3, 16). Din iubire, după așezarea umanității Sale îndumnezeite în iubirea Preasfintei Treimi, Domnul Hristos Cel răstignit și înviat nu ne-a lăsat orfani, ci ne-a trimis un alt *Mângâietor* (cf. Ioan 14, 16), pe *Duhul Adevărului, Care din Tatăl purcede* (cf. Ioan 15, 26), ca să ne păzească de uneltirile *șarpelui celui de demult* (cf. Apocalipsă 12, 9) pe noi cei care, prin *nașterea din apă și din Duh* (cf. Ioan 3, 5), constituim Biserica cea vie sau *Trupul tainic al lui Hristos* (cf. Efeseni 5, 23).

Putem spune, așadar, că plenitudinea iubirii divine s-a arătat în două momente cruciale din viața omenirii: nașterea Mântuitorului Iisus Hristos în ieslea Betleemului și moartea Sa jertfelnică pe Crucea Golgotei; cel dintâi a însemnat **întruparea iubirii smerite** în veșmântul naturii umane, când Fiul lui Dumnezeu, *coborând pe o scară de argint*, S-a făcut și Fiul Omului (cf. Matei 12, 8; Ioan 3, 14), iar cel de-al doilea moment a fost **triumful iubirii răstignite** asupra urii diavolești, prin ascultarea desăvârșită a Domnului Hristos față de Dumnezeu-Tatăl, care a culminat cu jertfirea de bunăvoie a propriei Sale vieți, pentru ștergerea păcatului neascultării lui Adam și izbăvirea oamenilor din robia morții și a iadului. „*Întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi* – spune Apostolul iubirii, Sfântul Evanghelist Ioan – *că pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viață să avem*” (I Ioan 4, 9), și nu oricum, ci *din belșug* (cf. Ioan 10, 10), înțelegând prin aceasta *viața veșnică* (cf. Ioan 3, 16).

Iubiții mei fii sufletești,

Din cercetarea Sfintelor Evanghelii, vedem că Mântuitorul Iisus Hristos S-a definit pe Sine în multe feluri, zicând: *Eu sunt Ușa* (Ioan 10, 9); *Eu sunt Păstorul cel bun* (Ioan 10, 14); *Eu sunt Lumina lumii* (Ioan 8, 12); *Eu sunt Calea, Adevărul și Viața* (Ioan 14, 6); *Eu sunt vița cea adevărată* (Ioan 15, 5); *Eu sunt Pâinea vieții* (Ioan 6, 48); *Eu sunt Învierea și viața* (Ioan 11, 25). Totuși, niciodată nu S-a recomandat prin cuvintele: *Eu sunt Iubirea*. El, Care, „*din dor nesfârșit după oameni* [...] *S-a făcut cu adevărat însuși cel iubit (dorit)*”⁴, adică om; El, Care, din iubire, *Și-a ascuns slava Sa dumnezeiască sub chipul smerit al robului* (cf. Filipeni 2, 7); El, Care i-a învățat pe oameni că adevărata iubire este cea care-i cuprinde și pe vrăjmași (cf. Matei 5, 44), nu S-a prezentat niciodată ca fiind Iubirea Însăși, dar puterea iubirii Sale dumnezeiești a fost simțită și trăită de toți cei ce-I ascultau cuvântul sau erau tămăduiți de boli și neputințe. Iubirea, tocmai din aceasta se cunoaște că este iubire, din faptul că nu este declarativă, ci împărtășită. Ea iradiază fără putință de tăgadă și se dăruiește necondiționat, fără să oblige pe cel ce o primește, căci „*iubirea* – spune Părintele Stăniloae – *este înrudirea omului cu*

⁴ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, traducere din limba greacă veche, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006, p. 78.

Dumnezeu [...] și în ea se arată plenitudinea existenței”⁵. Ori de câte ori vorbea despre iubire, din smerenie, Domnul Hristos Se raporta la Părintele ceresc, precizând că, *cel ce păzește poruncile Sale, acela Îl iubește cu adevărat și, drept urmare, va fi iubit de Dumnezeu-Tatăl* (cf. Ioan 14, 21), dată fiind *unitatea de ființă dintre Tatăl și Fiul* (cf. Ioan 10, 30). Și, totuși, după ce le-a oferit ucenicilor exemplul concret al smereniei Sale profunde, spălându-le picioarele, la Cina cea de Taină, când le-a vorbit despre iminența pătimirilor pe care urma să Și le asume până la capăt, Mântuitorul a afirmat că „*mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi*” (Ioan 15, 13). Cu alte cuvinte, *Cel ce este iubire* îi încredința pe ucenicii Săi și, prin ei, pe noi toți, de iubirea Sa totală față de ei, confirmată prin jertfirea vieții proprii, pentru salvarea celor iubiți de El.

Având, acum, înaintea ochilor sufletești *atâta nor de mărturii* (cf. Evrei 12, 1) ale iubirii Ziditorului, revărsată cu bunăvoință asupra noastră, se cuvine să ne întrebăm: care a fost, de-a lungul timpului, și care este, astăzi, răspunsul oamenilor la iubirea lui Dumnezeu? Din nefericire, trebuie să recunoaștem că numărul celor ce au răspuns negativ, cu o atitudine de răzvrătire, ostilitate, dușmănie sau indiferență, a fost mult mai mare decât al celor recunoscători și receptivi la bunătatea și iubirea divină. Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu „*întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit*” (Ioan 1, 11), ba chiar L-au batjocorit, torturat și osândit la moarte. Însă, „*celor câți L-au primit, care cred în Numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu*” (Ioan 1, 12). Iar aceasta s-a datorat, fără îndoială, și lucrării spirituale a fiilor ascultării, care L-au slujit cu fidelitate și devotament pe Dumnezeu, atât în perioada vechi-testamentară, cât mai ales în cea a Noului Legământ. Astfel, au răspuns, cu iubire și dăruire totală, patriarhii, dreptii și prorocii, prin disponibilitatea pe care au manifestat-o față de împlinirea voii dumnezeiești. A răspuns, mai înainte decât toți și în numele întregului neam omenesc, Preacurata Fecioară Maria, când a acceptat să fie Născătoare de Dumnezeu. La nașterea Domnului Hristos, întreaga creație, tresăltând de bucurie, a răspuns iubirii lui Dumnezeu, într-o manieră specifică: *îngerii au adus cântarea; cerurile, steaua; păstorii, minunea; pământul, peștera; pustiul, ieslea*⁶, iar magii, *darurile de aur, smirnă și tămâie* (cf. Marcu 2, 11). Au răspuns, apoi, la iubirea lui Dumnezeu, Sfântul Ioan Botezătorul, cel care a pregătit calea Domnului în sufletele oamenilor, recomandându-L ca fiind „*Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii*” (Ioan 1, 29); de asemenea, dumnezeieștii Apostoli, prin mărturisirea până la marginile pământului a Celui pe Care *Îl văzuseră înviat* (cf. Marcu 16, 14), fără a ține seama de primejdii, precum și femeile mironosițe, prin curajul și determinarea de a fi alături de Iubirea întrupată, atât pe parcursul vieții, cât și în momentul morții Învățătorului lor pe crucea Golgotei și, mai ales, după Învierea Sa din morți. Au răspuns iubirii dumnezeiești dreptcredincioșii creștini care, încă din primele veacuri, și-au vărsat sângele, prin mucenicie, pentru Fiul lui Dumnezeu întrupat, răstignit, înviat și înălțat la ceruri, înfruntând ura persecutorilor cu demnitate și iubire curată, chiar dacă s-au făcut „*priveștițe lumii și îngerilor și*

⁵ Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, nota explicativă nr. 42, în Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Scrieri, partea a II-a. Scrieri și epistole hristologice și duhovnicești*, colecția *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 81, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990, p. 28.

⁶ ***, *Mineul* pe decembrie, Vecernia praznicului Nașterii Domnului, a treia stihiră a lui Anatolie de la „Doamne, strigat-am”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 426.

oamenilor” (cf. I Corinteni 4, 9). Însă vremea martirilor nu este chiar atât de îndepărtată de fiecare dintre noi. Căci, iată, doar câteva decenii ne despart de vremea când, în țara noastră, creștinii adevărați sufereau groaznic și mureau martiric, în temnițele comuniste, pentru dragostea lui Hristos. Iar *în zilele acestea mai de pe urmă* (cf. Evrei 1, 2), poate chiar în clipele în care ascultați acest cuvânt pastoral despre Iubirea lui Dumnezeu întrupată, *pentru noi și a noastră mântuire*, nenumărați frați creștini suferă prigoană în Orientul Apropiat și Mijlociu, mărturisindu-L pe Hristos cu prețul vieții. Dar câți alți creștini nu au ales, de-a lungul veacurilor, în mod liber și conștient asumată, mucenicia călugăriei sau crucea căsătoriei, trăindu-și viața în duhul autentic al Evangheliei lui Hristos, având în centru porunca cea nouă a iubirii: „*Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții*” (Ioan 13, 34-35). Și câți alții nu vor continua, până la cea de-a doua venire a Împăratului Hristos, să răspundă, cu un hotărât „Fie”, chemării dragostei divine!

Iubiți credincioși și credincioase,

Și frățiile voastre vă numărați printre aceștia. Dacă sunteți, astăzi, în sfântul lăcaș, bucurându-vă de Nașterea lui Hristos, ați început deja să răspundeți iubirii lui Dumnezeu și să vă împărtășiți de roadele ei. Rămâneți în iubirea Pruncului dumnezeiesc! Deschideți-vă sufletele și lăsați-L să prindă chip tot mai mult în voi! Bucurați-vă, în această zi de sfântă prăznuire, asemenea păstorilor și magilor de la Răsărit și nu vă tulburați cu gânduri egoiste, ca Irod cel cumplit! Cântați, împreună cu îngerii, imne de slavă Iubirii întrupate și nu vă închideți porțile inimilor, ca oarecând locuitorii Betleemului, care *nu mai aveau loc de găzduire* pentru Sfânta Fecioară și Dreptul Iosif (cf. Luca 2, 7). Luați pildă pustiul de atunci, care a deschis Maicii Domnului o peșteră, menită să-L încapă pe Cel neîncăput, adică pe Făcătorul cerului și al pământului. Faceți peșteră primitoare din conștiința voastră curată și iesle călduroasă din inima voastră bună, ca să puteți răspunde cu iubire lui Dumnezeu și semenilor voștri, inclusiv celor care tratează cu indiferență sau cu ură iubirea voastră. „*Curățindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr, spre neșărnănică iubire de frați, iubiți-vă unul pe altul din toată inima, cu toată stăruința!*” (IPetru 1,22). „*Îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura desăvârșirii*” (Coloseni 3, 14) și „*nimănui cu nimic nu fiți datori, decât cu iubirea unuia față de altul*” (Romani 13, 8). V-am reamintit aceste îndemnuri ale Sfinților Apostoli Petru și Pavel, deoarece, în ultimii ani, am simțit cu toții abătându-se asupra poporului român un duh de dezbinare și de ură neîmpăcată între frați, propagat pe diverse căi, uneori fățișe, alteori subtile. Să luăm aminte la iubirea jertfelnică a Fiului lui Dumnezeu întrupat, arătată diacronic neamului omenesc, și să învățăm a-L iubi *nu doar cu vorba, din gură, ci cu fapta și cu adevărul* (cf. I Ioan 3, 18). Să punem, în inimile noastre, hotărâre statornică pentru anul următor, ca, la același praznic al Nașterii Domnului, să ne bucurăm de amintirea unui an încheiat cu fapte ale iubirii creștine, în care pacea, dragostea și armonia să fi fost virtuțile principale ale neamului nostru, bine știind că schimbarea de obște începe cu schimbarea fiecăruia dintre noi.

Și unde pot fi cultivate, în primul rând, aceste virtuți, dacă nu în sânul familiei creștine, denumită și „*biserica de acasă*”, datorită rolului ei de ilustrare în comuniune a iubirii dumnezeiești, pe care, însă, unii o vor slăbită, relativizată, pervertită și chiar distrusă. Tocmai de aceea, evaluând

efectele nocive ale răspândirii unei filosofii de viață străine de credința, cultura și spiritualitatea poporului român, de natură să pună în pericol însăși dăinuirea noastră ca națiune, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2020 „*Anul omagial al pastorației părinților și copiilor*” și „*Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români*”. Este o chemare adresată atât slujitorilor sfințelor altare, cât și monahilor și dreptcredincioșilor creștini care cunosc realmente viața și misiunea Bisericii, de a intensifica activitățile pastorale și catehetice, adaptate la provocările societății contemporane, în scopul cultivării valorilor credinței strămoșești în sufletele copiilor și tinerilor, prin implicarea conștientă și responsabilă a părinților acestora în actul educațional de modelare și formare a personalității umane. În același timp, suntem chemați să cinstim memoria celor care, pe bună dreptate, și-au dobândit, în conștiința posterității, apelativul de filantrop – adică iubitor de oameni, asemenea lui Dumnezeu – datorită *credinței lor lucrătoare prin iubire* (cf. Galateni 5, 6), respectiv a faptelor bune întipărite în așezăminte sociale și culturale, întemeiate cu multă osteneală și cheltuială, spre folosul semenilor lor. Să luăm aminte la felul în care și-au trăit viața și să le urmăm pilda (cf. Evrei 13, 7).

Fiind încredințați că *Dumnezeu ne-a iubit cel dintâi* (cf. I Ioan 4, 19), să ne întărim nădejdea în iubirea lui Dumnezeu, dezinteresată și jertfelnică, amintindu-ne că Răsăritul cel de Sus ne-a cercetat pe când ne aflam în cel mai groaznic întuneric. Să nu deznădăjduim nici o clipă pe drumul vieții, indiferent de necazurile și încercările prin care vom trece. Căci, dacă Fiul lui Dumnezeu a venit în lume pe când *ședeam în latura și în umbra morții* (cf. Matei 4, 16), cu atât mai mult vine la cei care Îl cheamă acum, în duh de smerenie și pocăință; dacă Lumina S-a descoperit pe când omenirea înota în valul necredinței, cu atât mai mult Se va descoperi celor care o doresc într-o credință și o mărturisesc într-o cunoștință; dacă, atunci, Iubirea S-a întrupat spre izbăvire, acum, ea se împărtășește spre îndumnezeirea noastră, a tuturor, pentru că „*Dumnezeu este iubire și cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne întru el*” (I Ioan 4, 16).

Cu aceste gânduri, vă îmbrățișez cu dragoste părintească în Hristos-Domnul, Iubirea întrupată, și vă doresc tuturor ca Sfintele Sărbători ale *Nașterii Domnului, Anului Nou și Botezului Domnului* să le petreceți în iubire frățească și pace, cu sănătate, bucurie sfântă și sporite nădejdi de mai bine, în anul mântuirii 2020. Întru mulți și binecuvântați ani!

Al vostru de tot binele doritor și către Hristos-Domnul rugător,

† **C i p r i a n**

Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei